

Ravenhorst

Tegenover het Julianacomplex dat in het artikel over de architectuur van Dudok eveneens in dit nummer wordt beschreven, lag tot september 2012 het pand van Ravenhorst. Aanleiding om iets over dit pand – Julianalaan 8/8a – te schrijven is niet, dat het een eeuw geleden gebouwd werd, maar dat de gemeente het nodig heeft gevonden dit pand te slopen in het kader van het omstreden plan ‘Hart van Bilthoven.’

Nevenstaand detail van een topografische kaart, die in 1910 werd uitgegeven, geeft de situatie weer onmiddellijk na de bouw van Ravenhorst, dus zeg in de jaren 1906/1909.

Direct ten zuiden van de kruising van de Soestdijkseweg met de spoorlijn slaat aan de oostzijde eerst een zandweg af. Het is de huidige Prins Bernhardlaan. Dan volgt de Julianalaan, die toen nog Vinkenlaan heette. Als onderdeel van het Park Vogelenzang was ook deze laan sinds 1903 van grindverharding en laanbeplanting voorzien.

Het gebouw aan de noordzijde van de Julianalaan is de villa Oase, gebouwd

in 1900. Later werd het meer bekend als hotel Brands, genoemd naar de toenmalige eigenaar die ook het hotel-restaurant De Dennenhoeve aan de overzijde van de Soestdijkseweg exploiteerde. In de jaren vijftig maakte Oase plaats voor de Julianaflat. Schuin tegenover Oase is het pand Ravenhorst te onderscheiden (boven de 3 van MP3).

Ravenhorst is in 1905/06 gebouwd door Hendrikje Ravenhorst-van Vulpen. Zij was dochter van Cornelis van Vulpen, die van 1864 tot zijn dood in 1905 houder was van het stationskoffiehuis en -logement

(later De Dennenhoeve, nog later De Schouw). Sinds 1903 was Hendrikje weduwe van Arie Ravenhorst. Het heeft er alle schijn van, dat zij bij haar vader de kennis en kunde opdeed, die haar in staat stelden als pensionhoudster in haar broodwinning te voorzien.

De aanvraag van de bouwvergunning dateert van 12 december 1905 en op 27 februari 1906 was de bouw voltooid. Dat de vergunning werd aangevraagd terwijl het gebouw zowat klaar was, kwam in die tijd regelmatig voor.

Aannemer, tevens architect, was Anthonis de Rijk te Utrecht.

Deze schets vergezelde de bouwaanvraag. Curieus is dat de bouw gespiegeld t.o.v. de tekening werd uitgevoerd. Of is de tekening gespiegeld afgedrukt?

Blijkbaar ging het mevrouw Ravenhorst-van Vulpen voor de wind want al in 1910 breidde zij haar pension uit en wel in achterwaartse richting. Het succes zal mede te maken hebben

De tekening bij de vergunningaanvraag voor de verbouwing laat de westgevel zien. Het rechterdeel is dus de uitbreiding.

gehad met het schitterende uitzicht naar alle kanten. Men zegt, dat vanaf de bovenverdiepingen de torens van Zeist te zien waren.

Afbeelding 3:

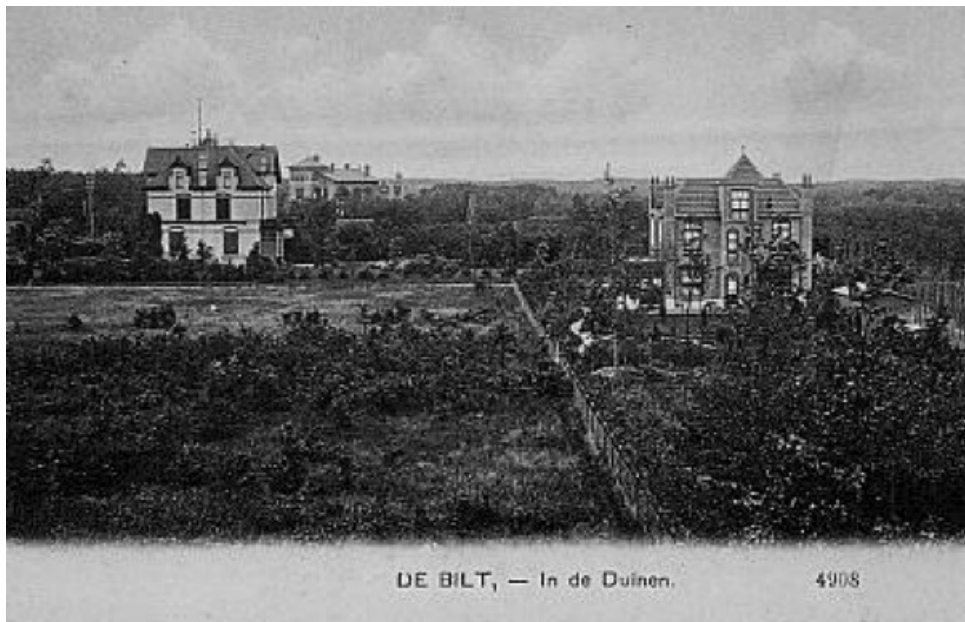
De tekening bij de vergunningaanvraag voor de verbouwing laat de westgevel zien. Het rechterdeel is dus de uitbreiding.

Het pension heeft bestaan tot 1926. Toen maakte zoon Aart er een speelgoedwinkel van. Diens schoonzoon bleef de naam Ravenhorst voeren tot 1981. Toen volgde een splitsing. Naast gereedschapswinkel Nieberg vestigde zich er supermarkt Gert IJff. Wie tot 2012 ging kijken, zag twee bedrijven, waarvan de namen duidelijk maken, dat we nu een eeuw later leven

dan toen Pension Ravenhorst-van Vulpen gebouwd werd, namelijk www.giesberts.nl (makelaar) en Toko Shanghai. Opgemerkt zij dat Ravenhorst niet is opgenomen in het Monumenten Inventarisatie Project. Zulks is wel het geval met het postkantoor (1919) en het vroegere Vlaer en Kol-gebouw (1935). Vermoedelijk is de reden, dat het pand vooral op de begane grond onherkenbaar verminkt is. Rond 1927 gaf A. Ravenhorst – de zoon – een mapje met 10 miniprentbriefkaarten uit.

Op de eerste opname is het pand Ravenhorst gedeeltelijk zichtbaar en toont aan de zijde van het postkantoor een uitbouw. Blijkens ansichten uit 1920/21 bestond deze uitbreiding toen nog niet. Wellicht is de realisatie ervan een gevolg van het besluit de bestemming van het pand te wijzigen van pension in winkel.

Een drietal ansichten, die de vroegste geschiedenis van Ravenhorst illustreren.

“DE BILT, - In de Duinen” is in 1906 of 1907 opgenomen vanaf de bovenverdieping van een huis aan de Nachtegaallaan (zie kaartje hierboven; tweede huis vanaf de Soestdijkseweg). Rechts Ravenhorst, links Oase en achteraan Villa Ensah. Tussen de beide laatsten loopt de spoorlijn. De Julianalaan is het dunne horizontale streepje vóór Oase.

“Pension Wed. A. Ravenhorst Van Vulpen. Station De Bilt” is waarschijnlijk uit dezelfde jaren. Vergelijk de westgevel met de tweede tekening hiervoor om een indruk te krijgen van de uitbreiding.

“De Bilt (Station) Pension “Ravenhorst”” is van 1912. Boven de ingang staat de naam van het pension. Opzij is de uitbreiding te zien. De jongen voor het huis is zeer waarschijnlijk zoon Aart, die in 1903 geboren werd, anderhalve maand na de dood van zijn vader.

En tot slot het pand in 2012.

Het pand vlak voor de sloop.

Bron : Archief Historische Kring d’Oude School; met name diverse aantekeningen van Jan van der Heyden.